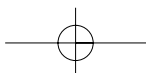
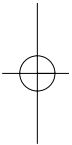
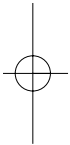
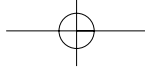

DIVERSIDADE E TRASTORNO DO ESPECTRO AUTISTA
AUTISMO GALIZA

MAREMAGNUM

 AUTISMO GALIZA

Nº 6. Ano 2002

Número Ordinario

Director

Cipriano Luis Jiménez Casas

Apdo. Correos 2.041

Tfno. 34 986 423433 - 34 986 484074

Fax 34 986 483406 - 34 986 484228

Móvil: 609 817807

E-mail: menela@retemail.es

ciprianoluis@retemail.es

Corrección Lingüística

Azucena Vázquez

Gravado portada

Luís Moscardo

Edita

AUTISMO GALIZA

Rúa Home Santo de Bonaval, 74 baixo

Rúa Rodríguez de Viguri, 35

15703 Santiago de Compostela

Tfno. 34 981 589365

Fax 34 981 589344

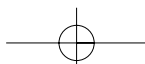
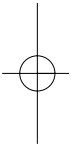
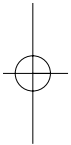
Móvil: 670 797656

E-mail: autismogalicia@telefonica.net

Dep. Legal: 378-1997

Impresión

Comercial Gráfica Nós. Príncipe, 22 baixo - Vigo

Sumario

7

Editorial

ESIXENCIAS DA DIVERSIDADE E TRASTORNO DO ESPECTRO AUTISTA

9

EDUCACIÓN: DIVERSIDADE, TOLERANCIA E CULTURA DE PAZ

Federico Mayor Zaragoza. *Presidente da Fundación Cultura de Paz*

13

ESIXENCIAS DA DIVERSIDADE

Cipriano Luís Jiménez Casas. *Psiquiatra e Psicanalista. Vigo*

21

DIVERSIDADE E INTEGRACIÓN. AS MINORÍAS ISLÁMICAS EN ESPAÑA

María J. Rocha.

Catedrática da Facultade de Dereito de Ourense. Universidade de Vigo

29

¿QUE CIDADANÍA MULTICULTURAL?

Pilar Allegue Agüete.

Profesora de Filosofía do Dereito e Política. Universidade de Vigo e Uned

37

INTEGRACIÓN E DIVERSIDADE NA LEI DE ESTRANXEIRÍA

Luís Míguez Machado. *Profesor titular de Dereito Administrativo.*

Facultade de Dereito de Ourense. Universidade de Vigo

45

DIVERSIDADE, ACTIVIDADE FÍSICA E DEPORTE

Joaquín Dosil Díaz.

Profesor de Psicoloxía Evolutiva e de Comunicación da Universidade de Vigo

53

DIVERSIDADE VERSUS GLOBALIZACIÓN EN PSIQUIATRÍA

Antonio Rodríguez López.

Catedrático de Psiquiatría da Universidade de Santiago de Compostela

59

ADOLESCENCIA E SAÚDE MENTAL

Mª Dolores Domínguez Santos.

Profesora titular de Psiquiatría da Universidade de Santiago de Compostela.

69

PROCESOS COGNITIVOS PASS E APRENDIZAXE MATEMÁTICA:
OS USOS DO PASS PARA ENTENDER E MELLORAR AS DIFICULTADES
DO CÁLCULO

M. Deaño / M. García-Senorán / F. Tellado / J.L. Rodríguez /

M.Y. Rodríguez Moscoso

77

CONVERXENCIA ENTRE MADUREZA SOCIAL DE PERSOAS
CON AUTISMO E TENSIÓN FAMILIAR

Domíngo García-Villamisar / Philippe Vrancken

85

O UN E O MÚLTIPLE NO AUTISMO

Aquilino Polaino-Lorente.

Catedrático de Psicopatoloxía da Universidade Complutense de Madrid

95

DISFUNCIÓN EXECUTIVA E AUTISMO:
PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN EN POBOACIÓN ESCOLAR
CON BAIXOS NIVEIS DE FUNCIONAMENTO COGNITIVO

José Luís Cabarcos Dopico. *Licenciado en Psicoloxía Clínica. Madrid*

107

A EVOLUCIÓN DA COMUNICACIÓN NUN NENO AUTISTA E CAMBIOS
REXISTRADOS NO SPECT.

L. Viloca / E. Saez / R.M. Vicente / A. Pastor / B. Alcácer / A. Angel / S. González
/ E. Sánchez / U. Subirana

117

UNHA SOCIEDADE INCLUSIVA – ESIXENCIAS DE DIVERSIDADE DAS
PERSOAS MAIORES CON AUTISMO

Isabel Cottinelli Telmo. *Profesora en Ciencias da Educación. Lisboa*

ESIXENCIAS DA DIVERSIDADE E TRASTORNOS DO ESPECTRO AUTISTA

Editorial

Os lectores da revista MAREMAGNUM atoparán neste número 6, correspondente ao ano 2002, cambios significativos en relación aos seus contidos consonte os tempos que corren.

A diversidade, a globalización, o medio ambiente, o desenvolvemento sostíbel da terra son todos eles temas de gran calado que están a condicionar o futuro do noso planeta TERRA.

Sen embargo, parafraseando ao Nobel Saramago, é máis fácil chegar a Marte que coñecer o veciño que vive ao noso carón. Os grandes temas, importantísimos problemas que acontecen no mundo, non deben deixar a un lado a nosa vida cotiá, o decorrer das persoas máis próximas e con problemas diferentes e/ou diversos, tal é o caso das persoas con Autismo (TEA).

Un colectivo como o que vive (familias) e traballa (profesionais) coas persoas con Autismo, en función da súa experiencia, sensibilidade e solidariedade, non pode ser alleo aos problemas que nos rodean. Aínda máis, familias e profesionais, así como as propias persoas con TEA, estamos case que obrigados a ser os abandeirados na loita pola inclusión e o respecto á diversidade e ao medio ambiente.

Nese sentido, a revista Maremagnum, malia ser unha publicación galega sobre o trastorno autista, inclúe nas súas páxinas traballos que fan referencia neste caso a un debate aberto sobre a Diversidade, contemplada desde diferentes perspectivas (sociolóxica, psiquiátrica, deportiva, inmigración, relixiosa, globalización...).

Se o signo máis singular e característico (patognomónico) das persoas con autismo é a “soidade” (Uta Frith) e se estamos tentando procurar métodos e técnicas que lles permitan ás persoas con TEA lograr unha mellor comunicación, nós mesmos —pais/nais, familiares, amigos e profesionais— a través dun exercicio que facemos cada vez máis visíbel, incidamos e participemos nunha sociedade cada vez máis cambiante e diversa. O respecto á diversidade temos que valoralo como unha

Editorial

esixencia de calquera proxecto democrático, de calquera programa de servizos ou plano de calidade de vida no que todos participemos.

É preciso unha cultura de paz, que o noso planeta necesita tan urxentemente, e non é posible construíla nun mundo indiferente ás vicisitudes e ao sufrimento de millóns de inocentes (Mayor Zaragoza).

A historia da ciencia moveuse sempre arredor de ideas-forza; entre elas, a dicotomía diversidade/globalización atópase hoxe no centro mesmo da máis apaixonante polémica social: cumios globalizadores (Toronto, Oslo, Barcelona,...) contra cumios antiglobalizadores (Río, Xénova,...) e, seguramente, así seguira no futuro. Xa nos albores da nosa cultura, no século V a. C., o gran trágico grego Esquilo deixou sentenciado para sempre que *todo é xusto e inxusto ao mesmo tempo e todo é igualmente xustificábel* (Rodríguez López).

Outros traballos que aparecen neste número da revista Maremagnum tratan sobre: “A posible relación entre o período de desenvolvemento de adolescencia e a saúde mental”, os “procesos cognitivos pass e aprendizaxe matemática: os usos do pass para entender e mellorar as dificultades do cálculo”.

No concerninte ao TEA; a relación entre madurez social das persoas con Autismo, avaliada a través das escalas Vineland, e a tensión familiar; o un e o múltiple no autismo; a hipótese da disfunción executiva e autismo: procedementos de avaliación en poboación escolar con baixos niveis de funcionamento cognitivo; a evolución da comunicación nun neno autista e cambios rexistrados no SPECT así como unha sociedade inclusiva: esixencias de diversidade das persoas maiores con autismo.

MEMBROS DE AUTISMO GALICIA

APACA

Asociación de Pais de Autistas e
Psicóticos da Comarca de Arousa
✉ Rúa Moreira, 29
36613 Vilagarcía de Arousa
☎ 986 501 548

APACAF

Asociación de Pais do Centro de Apoio
Familiar para Autistas e Psicóticos “A
Braña”
✉ Rúa Placer, 5-3º B
36202 Vigo
☎ 986 226 647
E-mail: apacaf@wanadoo.es

APA MECOS

✉ Baión
36614 Vilanova de Arousa
☎ 986 565 128
☎ 986 565 944

A.S.P.A.N.A.E.S.

Asociación de Pais de Persoas con autismo
e outros T.X.D. da Provincia da
Coruña
✉ Castro de Elviña, s/n
15008 A Coruña
☎ 981 130 044
☎ 981 130 787
E-mail: aspanaes@terra.es

AUTISMO OURENSE

✉ Alférez Provisional, 2 entrechán
32003 Ourense
☎ 988 219 389
☎ 988 218 003
E-mail: autismor@teleline.es

AUTISMO VIGO

✉ García Barbón, 108-1º B
36201 Vigo
☎ 986 436 516
☎ 986 228 528

B.A.T.A.

Asociación para o Tratamento do Autismo
✉ Baión
36614 Vilanova de Arousa
☎ 986 565 128
☎ 986 565 944
E-mail: asociación - bata@wanadoo.es

APA CASTRO NAVÁS

Centro Ocupacional-Residencial para perso-
as adolescentes e adultas con Autismo
✉ Navás, 11-Priegue
36391 Nigrán
☎/☎ 34 986 365 558
E-mail: menela@retemail.es

FUNDACIÓN MENELA

✉ Avda. Marqués de Alcedo, 19
36203 Vigo
☎ 986 423 433/986 484 074
☎ 986 484 228/483 406
E-mail: menela@retemail.es

FUNDACIÓN AUTISMO CORUÑA

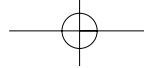
✉ Castro de Elviña, s/n
15008 A Coruña
☎/☎ 981 293 833

APA MENELA

Centro de Educación Especial para
nenos/as con Autismo
✉ Camiño da Veiguiña, 15-Alcabre
36212 Vigo
☎/☎ 34 986 240 703
E-mail: menela@retemail.es

RAIOLAS - AUTISMO LUGO

Asociación de Pais e Persoas con
Trastornos Xeneralizados do
Desenvolvemento
✉ Rúa Río Sil, 40-1º B
Lugo
☎ 617 949 222
E-mail: pendello 2@wanadoo.es

SOLICITUDE DE SUBSCRICIÓN

Si, desexo recibir a revista MAREMAGNUM, directamente no meu domicilio ó prezo de 12,02 euros exemplar, IVE incluido

Forma de pagamento: Domiciliación bancaria
 Xiro Postal
 Talón bancario

A nome de AUTISMO GALIZA
Rúa Home Santo de Bonaval, 74 baixo
Rodríguez de Viguri, 35
15703 - Santiago de Compostela

Nome e apelidos

Enderezo

Código Postal Teléfono

DATOS PARA A DOMICILIACIÓN BANCARIA

Banco/Caixa.....

Axencia N°

Poboación Provincia

Nome do titular

Prégolles carguen na miña conta/libreta nº
o pagamento dos recibos que lles presente anualmente MAREMAGNUM na
miña calidade de subscritor a dita publicación.

Sinatura

En, a de de

